

Grass Károly Urnak
A Minisztertanács Elnökének
B u d a p e s t

Az 1903: VI-os Bizottság
B u d a p e s t

Tisztelt Miniszterelnök Ur!

Megittözéssel olvastuk Bányász Rezső kormányzóvivő tájékoztatójában, mely a napi sajtó július 1-i számában jelent meg, hogy a kormány nem tervezi az utlevélről szóló 1987. évi 25. sz. tvr. módosítását. Ez a bejelentés nemcsak az Ön korábbi televíziós ígéretével ellenkezik, hanem a kilátásba helyezett demokratizálási folyamat szükségleteivel és az elemi jogi gondolkodás logikájával is. Ha egyszer a törvényerejű rendelet kimondja, hogy nem adható világutlevél annak, "akit végrehajtandó szabadságvesztésre ítélték, és büntetett előéletű", akkor a rendőrség nem szólítható fel arra, hogy a lehető legnagyobb rugalmasságot tanúsítva folyamatosan szegje meg a törvényt. Ha pedig a büntetett előéletűek egy csoportját "nemzeti becsületünk védelme szempontjából" (idézett a Népszabadságból) kell megfosztani az utazás jogától, akkor törvényesen kell szabályozni, mely csoportról van szó: ki kell venni a tiltó rendelkezés hatálya alól a büntetésüket már letöltött politikai elítélteket: és lehetővé kell tenni, hogy a döntést bárki a bíróság előtt támadja meg.

Az említett törvényerejű rendelet másik sérelmes pontja, mely szerint nem adható világutlevél annak, "aki korábbi külföldre utazása alkalmával a MNK jogszabályait súlyosan megsértette", már csak azért is hatályon kívül helyezendő, mert tökéletesen értelmetlen. Ha valaki az MNK törvényeit súlyosan sérti meg, akkor törvényes úton felelősségre kell vonni. Tehát: akit nem vontak törvényes úton felelősségre, azt az utazásból sem lehet kizárni.

Az Országgyűlés és a Kormány több ízben hangsúlyozta, hogy törvényes szabályozásnak kell alávetni az állampolgárok ügyeit. Ha az utazás szabadsága akár csak 3200 ember esetében is a rendőri rugalmasságtól függ, és a rendőri rugalmasságnak a törvény betűje és szelleme ellenében kell érvényesülnie, akkor az állam ezen a téren a régi, a rendőrség diszkrecionális jogán alapuló gyakorlatot követi. A 3200 megtagadott utlevélkérelem egyébként csak az 1 millió 400 ezer kiadott utlevélhez képest csekélység. A jogfosztás személyeket sújt, valamennyi irasztalammal sújtott személy és család jövátéhetetlen sérelmet szenved, amelyért a magyar államvezetés a felelős.

Kérjük a Miniszterelnök Urat, hogy szorgalmazza - korábbi ígéretének megfelelően - az utlevél-rendelet jogfosztó és logikátlan szakaszainak eltörlését, illetve módosítását.

1988. július 15.

Tisztelettel
Az 1903: VI-os Bizottság
nevében:

Bence György

Eörsi István

Utóirat: Megragadjuk az alkalmat arra, hogy a májusban Önnek is elküldött eseteleírásainkra ismét felhívjuk a figyelmét.

MINISZTERTANÁCS HIVATALA
ELNÖKHELYETTES
406-VIII/1988.

BENCE GYÖRGY és EÖRSI ISTVÁN részére.

B u d a p e s t .

Tisztelt Bence György és Eörsi István !

A Minisztertanács elnökéhez intézett, a külföldre utazásról és az útlevelelről szóló törvényerejű rendelet módosításával kapcsolatos kérelmükben foglaltakra - a Minisztertanács elnökének megbízásából - az alábbi tájékoztatást adom:

A Minisztertanács elnöke korábbi nyilatkozataiban (például Vas megyei látogatása során tett nyilatkozatában) foglalkozott az említett törvényerejű rendelet egyes korlátozó rendelkezéseivel, pontosabban azzal, hogy a korlátozások milyen személyi kört érintenek, és utalt arra, hogy a Kormány tervei között szerepel a felülvizsgálat elvégzése.

A Minisztertanács az 1988. július 1-jei ülésén olyan döntést hozott, hogy az 1987. évi 25. törvényerejű rendelet módosítását - amely a jogalkotásról szóló 1987. évi XI. törvény hatálybalépése óta csak törvény útján lehetséges - most nem kezdeményezi; e tárgyban átfogó törvény megalkotására 1990-ben tesz javaslatot az Országgyűlésnek. A kormányzóvivő e döntés okait ismertette.

Ugyan ezen az ülésen a Minisztertanács feladatot adott az illetékes minisztereknek, hogy dolgozzanak ki rendezési javaslatot az 1956-os események alatt kifejtett politikai magatartásuk miatt elítélteknél a büntetett előlethez fűződő hátrányos következmények alóli mentesítésre. Ez a

munka folyamatban van, ahogyan arra a Minisztertanács elnöke néhány nappal ezelőtti interjújában utalt. Ez utóbbi kérdés szorosan összefügg az útlevelekre vonatkozó rendelkezésekkel, mert mindazok, akik a büntetett előélet következményei alól mentesülnek, útlevelhez juthatnak.

Mindezeket figyelembe véve, a Minisztertanács elnöke korábbi nyilatkozatai és a kormányzati szervek érdemi megoldásra irányuló munkálatai összhangban vannak.

Budapest, 1988. július 27.

Tisztelettel:

(Dr.Kiss Elemér)